

№ 211 (3188)

29

1966 წ. ოქტომბერი, შაბათი. ვაჟი 3 კვ.

საპარტეზლოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბავსო ორგანო

ЛЕЛО Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и республиканского Совета профсоюзов

ბავსოების 28-ე წელი

თლიანიალა საათები ნაჭითი

პაპანა, 27 ოქტომბერი. გუშინ საათები ჩართო მსოფლიოს მოჭადრე ვაჟთა XVII ოლიმპიადამ.

საათები ჩართო მსოფლიოს მოჭადრე ვაჟთა XVII ოლიმპიადამ. ამ უდიდეს შეჯიბრებაში 52 ქვეყნის 312 სპორტსმენი მონაწილეობს.

საათები ჩართო მსოფლიოს მოჭადრე ვაჟთა XVII ოლიმპიადამ. ამ უდიდეს შეჯიბრებაში 52 ქვეყნის 312 სპორტსმენი მონაწილეობს.

სსრ კავშირის პირველობა რვაგზი

კიეველები უკეთესად თამაშობდნენ

თბილისი. „ლოკომოტივის“ სტადიონი. 28 ოქტომბერი. „სპარტაკი“ (კიევი) — „სპარტაკი“ (ლენინგრადი) 8:0 (3:0).

თამაში დაიწყო კიეველთა იერიშებით თავდასხმაში ორივე გუნდმა 8-8 მოთამაშე დააყენა სტუმრთა 3+4+1.

მეორე კვირის სამოქალაქო ავიაციის ინჟინერთა ინსტიტუტის კოლექტივმა მცველთა სუსტი მხარდაჭერის გამო დიდხანს ვერ შეძლო გადამწყვეტი უპირატესობის მოპოვება.

შეხვედრის მეორე ნახევარში ლენინგრადელებმა ტემპს უმატეს და თითქმის მთელი გუნდით იერიშზე გადავიდნენ.

მოსკოვის „დინამოს“ და ბაუმანის სახელობის უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებლის რეგბი მატჩის დასაწყისი სტუდენტებს კარგს არას უქალდა: დინამოელებმა უმაღლესი ანგარიში — 8:0. მაგრამ ეს იყო მათი... პირველი და უკანასკნელი წარმატება.

3. ტონია, თბილისის „ლოკომოტივის“ მწვრთნელი.

გუზინ...

თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე მოეწყო რეგბი სსრ კავშირის პირველობის საზეიმო გახსნა.

ოთხ წონაში

ლენინაპანი, 28 ოქტომბერი. (ტელეფონით, ჩენი კორა.) აქ, მშენებელთა სასახლის დარბაზში, დაიწყო სსრ კავშირის პირადი პირველობის გათამაშება კლასიკური ტიპის ოთხ წონაში.

81:70 მანჩესტერი, 27 ოქტომბერი. აქ გაიმართა სსრ კავშირისა და მექსიკის კალათბურთულ ვაჟთა ნაკრები გუნდების ანბანაგური მატჩი.

უკრაინის საპროტესტო — სტარტუი 1-ლი 83. მ. ჯინჯარაძის წარმატება 80-2 83. უანიფხვაბი ინგლისის მსოფლიო პირველობის ირგვლივ 80-3 83. უახით... 7500 კმ! 80-4 83. კვდავ მუხიკოს პრობლემა 80-4 83.

„დინამო“ (მოსკოვი) — მარკო 1:1 განვილილ ხუთშაბათს მოსკოვში ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალურ სტადიონზე, გაიმართა საერთაშორისო ანბანაგური მატჩი ფუნქციონირების მოსკოვის „დინამოსა“ და მარკოს სამეფო შეიარაღებულ ძალთა ნაკრებ გუნდს შორის.

ქვემსუბუქი წონის ათლეტიკა ტურნირის მეორე ანბანაგური მატჩი გაიმართა სასახლის დარბაზში (3 ქულა).

პრეს-კონფერენსია ჩეხოსლოვაკიის ფინ

დღეს თბილისის სპორტის სასახლეში იწყება სსრ კავშირის პირადი პირველობის საპროტესტო ჩენი ქვეყნის 96 უძლიერესი ათლეტი.

ხუჭი ხაჩიხი

ტონი, 27 ოქტომბერი. ცნობა ამ მატჩზე გამოქვეყნდა იაპონიის ისეთ გაზეთშიც კი, რომლებიც ადრე არავითარ ინტერესს არ ამჟღავნებდნენ ფრენბურთისადმი.

საიუბილეო სპარტაკიადებს — ღირსეული შეხვედრა!

სინაგოგა და პერსპექტივა

კომკავშირის გორის საქალაქო კომიტეტისა და სპორტკავშირის საქალაქო საბჭოს აქტივის კრებამ, რომელიც ამ დღეებში ჩატარდა, საფუძვლიანად იმსჯელა საქართველოს საიუბილეო სპარტაკიადისთვის ქალაქის ფიზკულტურული კოლექტივების მზადების შესახებ. მოსხვედრით გამოვიდა სპორტკავშირის საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარე ვ. ძეგანიშვილი.

მან აღნიშნა, რომ განვიხილო ბერძენულ იმპოსს, მშთ-სა და მოხარდა თანრიგის ნორმატივები

შეასრულა 2.832-მა კაცმა, პირველი თანრიგისა და ოსტატობის კანდიდატის ნორმა — 47-მა, მომზადდა 5 სპორტის ოსტატო და 1 საერთაშორისო კლასის ოსტატო.

როგორც მომხსენებელმა თქვა, მიმდინარე ხუთწლიან ქალაქის ფიზკულტურულ ახალგაზრდათა 12 ათასამდე გაიზარდა. სპორტის სხვადასხვა სახეობაში მომზადდება 20 სპორტის ოსტატო, ასობით თანრიგისანი და ფიზკულტურის საზოგადოებრივი კადრები.

— საქალაქო ფიზკულტურული

ორგანიზაციები, — განაცხადა გ. ძეგანიშვილმა, — გაიღობით მეტწილობით მზადდება, რომ რაც საერთაშორისო-დაწესებულებებში საქმეს უსულგულოდ არ იკიდებოდნენ. ქარხანა „გორბრუნსსულოში“, სადაც ერთ დროს ჩაიფხა ფიზკულტურული მუშაობა, კარგა ხანია მნიშვნელოვანი აღარაფერი გაქვითულა. უარესი მდგომარეობაა ავტოსატრანსპორტო კანტონებში, ხორცკომბინატში, ლუდლიმონათის ქარხანაში, გორბრუნსში და სხვ.

სთანადო ყურადღება არ იქონია ძალისხმობის, კრივის, ფარეგობის, აკრობატიკის, მხატვრული ტანვარჯიშის, ველო და საწყლოსნო სპორტის განვითარებას. ამას ხშირად მხოლოდ ბავშვის უქონლობით ხსნიან, მაგრამ მთლად ასე როდია. უახლოეს წლებში ქალაქში მიიწვევა კალათბურთის, ფრენბურთის, ხელბურთის, ფეხბურთისა და სხვა ათობით მოედანი, განზრახულია გაისად დაიწყოს საცურაო აუზის მშენებლობა, აიგება დიდი სპორტული დარბაზი.

საქართველოს საიუბილეო სპარტაკიადისთვის გულდასმით ემზადებიან „განთიადისა“ და „პირველსტინის“ კოლექტივები. განსაკუთრებით ქების ღირსია კომბინატის კომპონენტების მზადებაში განიზიცია, რომელიც მზადდება ქალაქის ჩაატარა ტრენინგების სპარტაკიადისთვის. მოსწავლეთა საქალაქო სპარტაკიადში 5.000-ზე მეტი ნორჩი სპორტსმენი მონაწილეობდა და სხვ. ამას გერ ვიკივით „სპარტაკისა“ და „დინამოს“ საბჭოებზე.

აქტივის კრებამ დასახა კონკრეტული ღონისძიებების გეგმა.

ი. თაყვარაშვილი.
(ჩვენს კორ.)

„ბრინჯაოს“ კარგია ნაკრებში — 6!

გათამაშავის საბოლოო ცხრილი

ცხრილი	თ.	მ.	ფ.	ბ.	ქ.	
„ტორპედო“ (მოსკოვი)	22	20	1	1	94—50	41
„დინამო“ (თბილისი)	22	11	0	2	90—62	31
„დინამო“ (ლვოვი)	22	14	2	6	97—78	30
„დინამო“ (მოსკოვი)	22	18	4	5	73—55	30
„დინამო“ (კიევი)	22	10	5	7	89—82	25
„ბალტიკა“ (ლენინგრადი)	22	10	4	8	70—60	24
„პაპო“ (ბაქო)	22	8	8	8	64—61	24
„მრ. რამზაშვილი“ (მოსკოვი)	22	8	6	8	85—78	22
„სპარტაკი“ (ლენინგრადი)	22	4	5	18	66—84	13
„ბრუნსი“ (მოსკოვის ოლქი)	22	2	2	18	77—117	8

უძლიერეს წყალბურთელთა ზაკავშირო ჩემპიონატის დასვენით დღეს, 22 ოქტომბერს, ცხკ-ს საცურაო აუზში უნდა გაგრძელდეს ბედი II და III საპირიზო ადგილებისა, რომლებზეც პრეტენზიას აცხადებდა ერთმანეთს 3 გუნდი — მოსკოვის „ტორპედო“, მოსკოვის უნივერსიტეტის კოლექტივი და თბილისის „დინამო“. ჩემპიონობა, როგორც ცნობილია, უკვე ტურნირის დამთავრებამდე ჰქონდათ განადგებული სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ცენტრალური საწყლოსნო სპორტული კლუბის (ცესკ ვეფ) სპორტსმენებს, რომლებმაც მთელი შეჯიბრება თანაბარი სიძლიერით ჩაატარეს, 20 გამარჯვება იხეიხეს და მხოლოდ 3 ქულა დაკარგეს (მოსკოველ სტუდენტებთან ორ მატჩში). მეზღვაურებს კარგა ხანს მიჰყვებოდნენ კავალდევალ მოსკოვის უნივერსიტეტის წყალბურთელები, მაგრამ შედ ფინიშთან 5 ქულის დაკარგვით (ლენინგრადის „ბალტიკასთან“ — 2:3, კიევის „დინამოსთან“ — 1:2 და მოსკოვის „ტორპედოსთან“ — 0:0) სტუდენტმა სპორტსმენებმა, პირდაპირ რომ ვთქვათ, ერთმანეთს ჩაყარეს წყალში მთელი წლის შრომა. ბოლო ტურის მატჩში — „ტორპედოსთან“ — უნივერსიტეტის გუნდმა, რატომღაც, მწვედობიანი მართლა არჩია. ეს ხელს აძლევდა „ტორპედოს“ II საპირიზო ადგილისათვის ბრძოლაში: ფრემ ავტოკარხენებზე მეტი სარგებლობა მოუტანა, ვიდრე მათ მეტლებს. ეს უკანასკნელნი თავიანთ შეცდომას მაშინდა მიხედნენ, როცა თბილისისა და ლვოვის დინამოელებმა მატჩი საკმაოდ უჩვეულოდ დამწყობი: ლვოველები, ალბათ, არ მოელოდნენ თბილისელებს ძალზე ახარტულ, თანაც მოხანძრავთა თამაშს.

გუნდის ყოველი წევრი მაქსიმალური ეფექტით მოქმედებდა. ლვოველებმა გრადუარო იღობეს, ბურთი შედიოდნენ გადმოდა უკანადა წყალბურთელთა კარში და თბილისის „დინამო“ მეთოდურად მიიწვედა „ბრინჯაოს საბალეტს“. უკანასკნელი პერიოდის მიწურულში გ. ჩიქვანაია მიეშველა, გადაწყვეტილი ბურთი რომ გაიტანა, ეს უკვე ნიშნავდა III საპირიზო ადგილს, რომლის მფლობელები გახდნენ ღ. გოგოლაძე, მ. გულედიანი, ი. სხირტაძე, ვ. სანაძე, ბ. მეგვილი, ვ. ინწკირველი, თ. მიმინოვილი, ვ. ასულიძე, რ. ორიგაბა, გ. ჩიქვანაია.

დიდი იყო თბილისელ წყალბურთელთა სიბარბო. ლვოვის გუნდთან მატჩის შემდეგ ის მითამაშებდა, რომლებიც ამ დროს აუზში არ იყვნენ, წყალში გადაემხვნენ და მეგობრებს გადაეხვედნენ, ერთად იხეიხეს გამარჯვება. თბილისის „დინამოს“ საპირიზო ადგილი, უპირველეს ყოვლისა, უზრუნველყო გუნდში მისი გეტყვანების — ღ. გოგოლაძისა და, განსაკუთრებით, გ. ჩიქვანაიას დაბრუნებამ. სპეციალისტების აზრით, იგი უძლიერესი იყო მოსკოვის ტურში. როგორც წყალბურთის ექსპერტებმა, სპორტის ოსტატმა, ამჟამად ზაკავშირო რაიონის სპორტულმა კომიტეტატორმა ვ. რაშვიანამ თქვა, გივი ჩიქვანაია — ეს მთელი გუნდია.

შესანიშნავად ითამაშა „დინამოს“ ახალგაზრდა წყალბურთელი ვ. ისელიძე, რომელიც უფროს კოლექტივთან ერთად სტუდენტ ჩემპიონატის გამარჯვებას. ეს 19 წლის ჰამპეი მეტოქეთა შეკარების ნამდვილ რისხვად მოევიწყა. მისი მაღალტექნიკური დარტყმა ძალიან ხშირად აღწევდა მიზანს, ასე

რომ, ისელების სახით „დინამომ“ დიდი მოხაზის წყალბურთელი შეიძინა.

თანაგუნდელებს მხარი კარგად აუბეს, გამარჯვებისადმი დიდი ღვაწლი გამოავლინეს ვ. სანაძემ, რ. ორიგაბამ, ვ. ინწკირველმა, ი. სხირტაძემ, ბ. მეგვილმა.

ჩვენს შეჯიბრებაზე, თუ ვინ შეიძლება განსაკუთრებით გამოიყოს თბილისის „დინამოს“ კოლექტივიდან, გუნდის მწვერულში, სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა ნ. გვახარია გვიპასუხა:

— ყველა თავდაუსოგავად იბრძოდა წარმატებისთვის და ძალ-ღონეს არ ზოგავდა, რათა ჩვენს გამარჯვებაში საკუთარი წილი შეეტანა.

ნ. გვახარია მართალია. თბილისის დინამოელები უდიდესი პასუხისმგებლობით ეკიდებოდნენ დაკარგულ მოკლებს. აბა, გენახათ რა სიმწარე იყო აღბეჭდილი ყოველი ჩემპიონთამაშის სახეზე, როცა „ტორპედოსთან“ მატჩი ერთადერთი შეცდომის შედეგად წააგეს.

საერთოდ, ჩემპიონატმა ვერ დატოვა კარგი შთაბეჭდილება. თბილისელთა გარდა, ყველა კოლექტივი ერთნაირი ტაქტიკური და ტექნიკური ნახაზით ატარებდა მატჩებს. რჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ მსგავსი შეხედრება გუშინაც, გუშინწინაც ნახე და გული მოგდის, რომ წყალბურთელები საინტერესო თამაშით ვერ გახარებენ.

ამიტომ შეუძლებელია არ დავთანხმობ სასელმომხვედრი წყალბურთელის, სპორტის დამსახურებული ოსტატის პ. მშვენიერაძის შენიშვნას: „ჩემპიონატში გუნდებმა ვერ გვიჩვენეს ტაქტიკური და ტექნიკური სიხსნებები. მართალია, თითქოს შეიმჩნევა მითამაშეთა ოსტატობის ზრდა, მაგრამ თანამედროვე წყალბურთისთვის ეს არ კმარა. მწვერულელები ნაკლებად ზრუნავენ მაღალი კლასის თავდასმებლების აღზრდისთვის, ამჯობინებენ გუნდში იყოლონ თითო-ორთა საშუალო კლასის მეგვლი, რომ ამით ფონს იოლად გავიდნენ. გაუფრთხულა შეხედრების სახანაბრივი მხარეც, ეს იმიტაცა გამოწვეული, რომ თავდასმებლებზე აშკარად ნადირობენ მეტოქეთა მეგვლები. უარესი საჯარიმო დარტყმა კი, სხვა რომ არა, ერთბაშად მოსაწყვნიან. საჭიროა წესების შეცვლა. ამჟამად წყალბურთის თითქოს რგების წაგაგეს, სადაც გარკვეული ძალისმიერი თამაშია ნებადართული. კარგი იქნებოდა წყალბურთის წესები კალათბურთისას ჰგავდეს. მაშინ იგი უფრო საინტერესო, მიმზიდველი გახდებოდა. რაც შეეხება თბილისის „დინამოს“ თამაშს, — თქვა დაასარული ბ. მშვენიერაძემ, — გუნდი მეტად პერსპექტიულია და დიდი პოტენციური შესაძლებლობებიც აქვს. „დინამოს“ ბევრი ნიჭიერი წყალბურთელი ჰყავს და მომავალ საკავშირო ჩემპიონატში მან უფრო მაღალი შედეგებისთვის უნდა იბრძოდეს“.

ი. მიმინაძე.
(ჩვენს კორ.)

ნაკრებში — 6!

ქივი დამთავრდა „ბურვეესტინის“ ცენტრალური საბჭოს პირად-გუნდური პირველობა სპორტულ ტანვარჯიშში. აქვე გათამაშდა ჩემპიონობა ცალკეულ იარაღებზე.

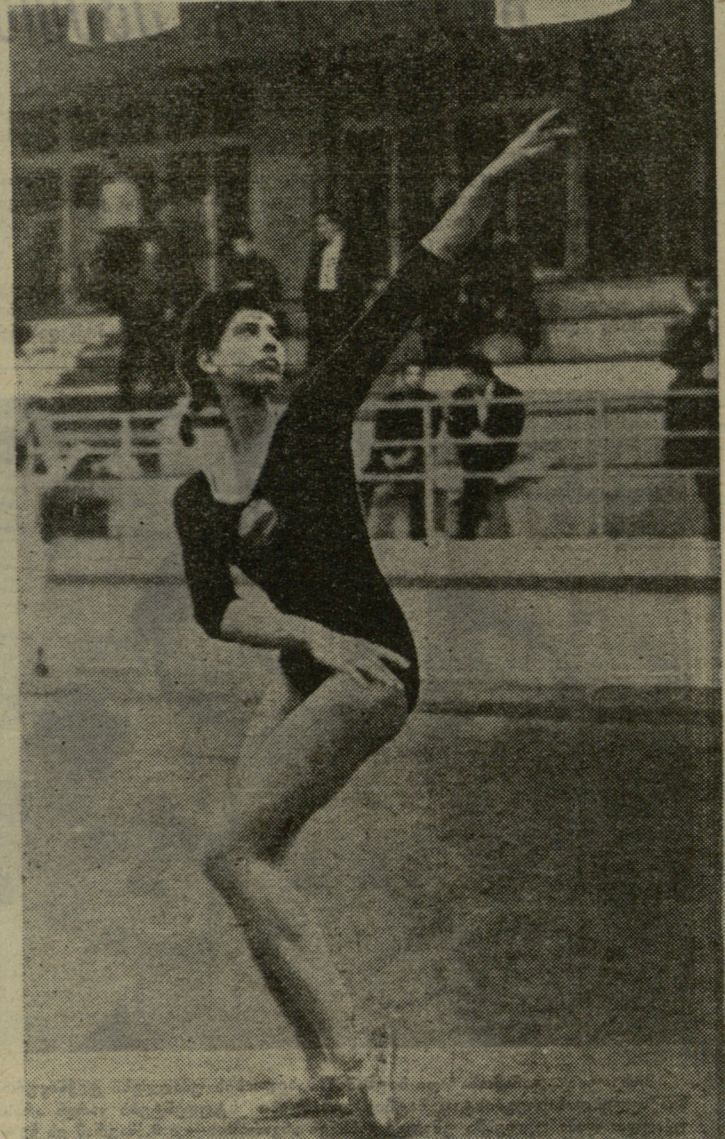
საქართველოს კოლექტივმა საერთო გუნდურ ჩაველაში IV ადგილი დაიკავა უკრაინის, რუსეთის ფედერაციისა და მოსკოვის გუნდების შემდეგ.

მწვევე ბრძოლა გაჩაღდა ქალთა კოლექტივებს შორის. შეჯიბრების ლიდერი ყოველი იარაღის შემდეგ იცვლებოდა. ჩემპიონის სასახლოდ უნდა ითქვას, რომ მათ დიდი ბრძოლისუნარიანობა გამოამჟღავნეს და დაისაკუთრეს საბატო II ადგილი რუსეთის ფედერაციის ძლიერი გუნდის შემდეგ. ჩვენს ქალებს განსაკუთრებული წარმატება ხვდათ წილად პირად შეჯიბრებაში. სტუდენტთა საზოგადოების ცენტრალური საბჭოს აბსოლუტური ჩემპიონის სახელი მოიხვეჭა მაგალიტი ჩიქვარაძე — 37,5 ქულა. ამას გარდა, მან 3 მეორე ადგილი დაიკავა ცალკეულ იარაღებზე ასპარეზობისას (ღვირი, ობიელი, თავისუფალი ვარჯიში). სასიხარულოა თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტის ცისანა ჰეკლავას წარმატებაც. მრავალჯერ იგი III ადგილზე გავიდა, ბევრით ბრუნებდა და ორქულზე კი — ჩემპიონობა მოიპოვა. ღვირიზე ჩიქვარაძე III პრიზი დაისაკუთრა ბ. იასკომ.

ვაქვებში თავი ისახელა თბილისის უნივერსიტეტის ატლეტმა ს. სხირტაძემ, რომელმაც ყველას იჯობა რკოლებზე ვარჯიშში. ბევრით ბრუნებში III ადგილზეა ქ. გელოვანი.

„ბურვეესტინის“ ცენტრალური საბჭოს ნაკრებ გუნდში ჩემპიონის რესპუბლიკის 6 ტანმოვარჯიშე მოხვდა.

ი. მიმინაძე.
სურათზე: მ. ჩიქვარაძე თბილისში წვრთნისას.

სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში

ცხრილი	თ.	მ.	ფ.	ბ.	ქ.	
„დინამო“ (კიევი)	80	20	9	1	60—12	49
„ნავსტინანი“ (ბაქო)	81	15	8	8	48—24	88
ბსკ (როსტოვი)	81	16	6	9	47—42	88
სსრ	80	15	7	8	50—39	87
„ტორპედო“ (მოსკოვი)	80	14	8	8	47—30	86
„პასტორი“ (ტაშკენტი)	80	9	15	6	81—26	83
„სპარტაკი“ (მოსკოვი)	29	12	9	8	87—83	83
„დინამო“ (თბილისი)	80	11	10	9	88—28	82
„დინამო“ (მოსკოვი)	81	11	10	10	89—82	82
„დინამო“ (მინსკი)	83	10	12	11	84—86	82
„ზახბირი“ (დონეცკი)	80	18	6	11	28—30	82
„პირატი“ (ალმა-ათა)	81	11	10	10	26—30	82
„ჩარნომორსკი“ (ოლესა)	82	8	12	12	25—38	82
„ზინიტი“ (ლენინგრადი)	83	10	8	15	88—48	82
„არბანტი“ (ერევანი)	81	9	10	12	28—41	82
„ლოკომოტივი“ (მოსკოვი)	82	10	4	18	80—48	82
„პრ. სოვეტოვი“ (კუბიანოვი)	82	4	14	14	18—88	82
„ტორპედო“ (ქუთაისი)	89	7	6	16	84—52	80
ბსკ (ოლესა)	81	1	10	20	18—50	12

ბაქოში, 28 ოქტომბერი. გუნდის აქ გამართა საკავშირო ჩემპიონატის მორთვი მატჩი: „პასტორი“ — ასკ (ოლესა).

ტაშკენტელებმა მოწინააღმდეგე დიდი ანგარიშით დაამარცხეს — 5:0. 3 ბურთი გაიტანა ჰარსინციმ, თითო — ინოატოვმა და აბდურაიმოვმა.

ერთადერთი საკავშირო მორთვი

დაიწყო „ა“ კლასის II ჯგუფის სამ ქვეჯგუფში გამარჯვებული გუნდების ფინალური ტურნირი, რომლის მონაწილენი არიან: „უალგისის“ (ვილნიუსი), „ზარია“ (ლუგანსკი), „პოლიტოტლელო“ (ტაშკენტის ოლქი). გათამაშება წარმოებს ორ წრედ — საერთო და მეტოქის მინდრებზე. I ადგილზე გასული გუნდი გაისად ითამაშებს უმაღლეს ლიგაში.

პირველი მატჩი შედგა ვილნიუსში „უალგისისა“ და „ზარას“ შორის. იგი დამთავრდა ფრედ — 0:0.

შესანიშნავად ითამაშა „დინამოს“ ახალგაზრდა წყალბურთელი ვ. ისელიძე, რომელიც უფროს კოლექტივთან ერთად სტუდენტ ჩემპიონატის გამარჯვებას. ეს 19 წლის ჰამპეი მეტოქეთა შეკარების ნამდვილ რისხვად მოევიწყა. მისი მაღალტექნიკური დარტყმა ძალიან ხშირად აღწევდა მიზანს, ასე

უძლიერეს წყალბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატში კარგად ითამაშა თბილისელმა დინამოელმა რ. ორიგაბამ.

სურათზე: რ. ორიგაბა მეტოქესთან ორთაბრძოლის დროს.

ფოტო მ. ზარგარიანისა, (ჩვენს სხვ. კორ.)

ნებპარიან მოკრეპუნენი

მსოფლიოს VIII საფეხურით ჩემპიონატი უკვე ორთვეანხვარზე მეტია დამთავრდა, მაგრამ მიძინებული ვულკანისა არ იყოს, ახლაც, ამდენი ხნის შემდეგ, თავს წამოყოფს ხოლმე და მისი ექო დედაშვილის ხან რომელ კუთხეში გაისმის, ხანაც რომელი... უკვე გვრძნობთ ზოგიერთის უკმაყოფილო მზერას: ორთვეანხვარი რა ისეთი დროა! ინგლისის ჩემპიონატი კიდევ დიდხანს იქნება მთელი სამყაროს ფეხბურთელთა და სპორტისტთა კვლევადობისა და შესწავლის საგანი, — შევეყვანებოთ ისინი.

ეს, მართლაც, ასეა. მაგრამ გაღვიძებული ვულკანის ექიმნი ჩვენ ვვლავლავებოდნენ სამხრეთ ამერიკისა და ვერჯის ზოგიერთი სახელმწიფოს (არგენტინა, შოტლანდია, შევიცალია და სხვ.) საქვეყნოდ გამხურებულ და, ჩვენი აზრით, არც თუ დაუსაბუთებელ მოთხოვნებს — რადიკალურად შეიცვალის ჩემპიონატის ჩატარების წესი და რიგი.

ეს მოთხოვნები ბევრ ფაქტსა და მოსაზრებაზე დაფუძნებული ჰქონდა. არცაღა აქვს უკმაყოფილების საბაზის არგენტინის ფეხბურთის ფედერაციას. ამ ქვეყნის ნაკრებს ინგლისში ძალიან უსინდისოდ მოექცნენ: არგენტინელთა კაპიტანს რატონის გაძევება ინგლისელებთან მეთიხედფინალურ მატჩში აშკარა უსამართლობა იყო. დასავლეთ-გერმანიელი მსაჯე კრატლანდის საკმაოდ მაკალი რანგისა გასწავთ. ჩვენ რამდენიმეჯერ ვნახეთ მისი არბიტრობა და უნდა ვითხროთ: კარგი მსაჯეა. ამჟამად, ინგლისისა და არგენტინის ნაკრებთა შეხვედრაში, მან ერთობ პარტად იცოდა თავისი საქმე.

არასოდეს დამავიწყდება ფეოლას ნავილიანი სახე ლონდონიდან გამოფრინების დღეს. იგი საოცრად სვედიანი თვალებით გაჰყურებდა აეროდრომის ბეტონის ბილივს, რომელზეც მეტისმეტად იმედოვნებდა და ამასი კვირის წინათ და რომელსაც დღეს ასე ხელმოცარული უნდა აეშვა ცაში. და აი, ფეოლამ გვიხარა:

— ინგლისელებს ერთხელ მიეცათ ჩემპიონის ტიტულით მოპოვების შესაძლებლობა და ისინი ამ შანსს, ცხადია, ხელიდან არ გაუშვებდნენ.

რამდენი რამ იმალებოდა ამ სიტყვებში!

არ გვიგონოთ, რომ მასპინძელთა ნაკრები ღირსი არ იყო ჩემპიონის წოდებისა. ინგლისის სტადიონებზე მოსასპინძელზე 16 გუნდიდან, ჩვენი აზრით, 5 კოლექტივი საგრძობლად ჯობდა დასარჩევებს და ამ ხუთგულიდან ყველას თანაბრად და ღირსეულად დამყენებოდა თქვენს ბრწყინვალეობა. ეს ხუთგული იყო: უნგრეთი, ინგლისი, გფრ, პორტუგალია, არგენტინა.

ახა, რას გულისხმობდა გატეროლოგადამხდარი ფეოლა თავის სიტყვებში?

ბევრ, ერთი შეხედვით, წვირილმან მომენტს, რომელმაც საბოლოო ჯამში ნერვები დაუმშვიდა ინგლისის ნაკრები ნი ფეხბურთელებს. ეს კი პატარა ამბავი როდი იყო! მით უმეტეს, რომ მასპინძლები, მულეგარებისა თუ კიდევ სხვა მიზეზთა გამო, თავდაპირველად, ქვეყნუფის მატჩებში, საკმაოდ „ჩვეულებრივად“ გამოიყურებოდნენ.

მაშ ასე: იგრძნობოდა ჩემპიონად ინგლისის ნაკრების „გათრევის“ ტენდენცია. ამ ერთგვარად უხერხული მოსასრების დასამტკიცებლად მეთიხედულს შეგვიძლია გავასწავლოთ ინგლისელთა გუნდის აშკარად პრივილეგირებული მდგომარეობა: საუცხოო რეკამენტი, შეხვედრები ქალაქიდან (ლონდონიდან) გაუსვლელად, მსაჯეებისადმი გადამიტებული სტუმართმყოფარების ნებისით თუ უნებლიედ მოყოლილი ფსიქოლოგიური გავლენა (შემოქმედებაზე იქნებ მეტისმეტად ლაპარაკი!), ერთ შემთხვევაში — კარის ჩაწყობის სსაგავსი რამაც (შედეგობაში მაცქვს მეთიხედფინალური მატჩები: ინგლისი — არგენტინა, გფრ — ურუგვაი, დასავლეთგერმანიელი (კრატლანდი) და ინგლისელი (ფინი) მსაჯეების მოსასრებით — პრინციპით: ხელი ხელს ბანს...)

ყოველივე ამან პირადად ჩემზე (და ჩემს ბევრ ამხანაგზე) უსამართლო შთაბეჭდილება მოახდინა.

მაგრამ სამართლიანობა მოითხოვს ვთქვათ, რომ ინგლისის ერთგულმა გუნდმა, ბოლოსდამბოლოს, მაინც საკადრისად დაიდგა თავზე ჩემპიონის გვირგვინი: მან სწორედ ჩემპიონის სტილში, შესანიშნავად ჩატარა ნახევარფინალური და ფინალური მატჩები. მაგალითად, პორტუგალიელებთან მასპინძელთა ნახევარფინალური მატჩი (რომელიც საოცრად მაღალ დონეზე იმსაჯა ფრანგმა შინტემ!) — ეს იყო თანამედროვე ფეხბურთის ნაღველ ქვესტამათია! თამაშის შემდეგ ჯერ ჩვენი ტნობილი მწვრთნელი ვასტანგ რამიშვილი შემიხვდა, მერე ჩვენი სასიქადლო ბორის პაიჭაძე და ორივემ ერთნაირ ფრანსა მომხალა: „აი, თურმე როგორ შეიძლება ფეხბურთის თამაშში რაღაც შეთქმულა — მწვანე მინდორზე მსაჯეობა რამ მე, მით უმეტეს, არასდროს მენახა. რაღაც წარმოუდ-

ენილად გასარბული, ამაცი და ბედნიერი ვიყავი: თანამედროვე ფეხბურთის სიღარიბე და ინტელექტით გასარბული, ამაცი და ბედნიერი.

ინგლისელებმა ფინალურ მატჩშიც თვალნათლად გვიჩვენეს, რომ დაძაბულობის ბორკილები მათ ქვეყნუფის ტურნირის მოლაპულ გზებზე მოხსნეს და იქვე დატოვეს.

ფინალი: ინგლისი — გფრ — ეს იყო გლადიატორთა ბრძოლა! ეს იყო ვაკაცური და უადრესად ღრმამინახარისანი, უმუდაკათო ჭიდილი და რესული მეტოქეობა, რომლებმაც კიდევ ბევრს ათქმევინეს: „აი, თურმე როგორ შეიძლება ფეხბურთის თამაში!“

საქმის გასტავთ, რომ ზემოაღნიშნული ნახევარფინალური მატჩისგან იგი თვალსაჩინოდ განსხვავდებოდა. არა, კლასითა და დონით კი არა! ეს უფრო ათლეტური და მკაცრი შესლა იყო, უფრო რაციონალისტების შეხვედრა, ანა მეთქვამო უფრო მეტი ჯაფა და ნებისყოფა მოითხოვა (120 წუთი — სურთბა საქმე?!). განსხვავდებოდა აქედან გამომდინარე სხვა დეტალებით და ნიუანსებით.

ინგლისის მსოფლიო ჩემპიონატში ჩვენ სამი სანტიმეტრით რამ „აღმოვაჩინეთ“:

1. ყბალაღბული ბრაზილიური სისტემის 4—2—4 მიმდროობა. ამ სისტემით გუნდები მოქმედებდნენ მხოლოდ მსაჯის საწყისი ასტრეგის წინ, ე. ი. კი არ მოქმედებდნენ, მხოლოდ გასტავდებოდნენ ხოლმე. როგორც კი მსაჯე თამაშის დაწყების ნიშანს მისცემდა, ხალა იყო ეს 4—2—4! უმეტეს შემთხვევაში ჩვენ ვხედავდით გაწვარებას 4—3—3 და უფრო იშვიათად 4—4—2 (კორეელია დაუღალავი გუნდი კი რომ ავიდოთ, ისინი ფეხბურთის მინდორზე, ასე ვთქვათ, კალათბურთის თამაშობდნენ, თანაც პრესინგთან კალათბურთს). 4—2—4 კი არ ჩანდა და ამ ქარვით მხოლოდ მისი ატკობრები — ბრაზილიელები თუ თამაშობდნენ. ერთი სიტყვით, ყოველი გუნდი თავისი რეალური შესაძლებლობებიდან (შემსრულებლებიდან) გამოდიოდა.

ამასთან დაკავშირებით, ჩვენი ერთი გულისტავილი გვეურს გაგვიხარათ. თავისთავად ძალიან პიროვნულია და ეფემერმა ბრაზილიურმა სისტემამ ელითორისასთან მიიყვანა ფეხბურთის ისეთი შესანიშნავი ინსტიტუტი, როგორიც უსამარბების ინსტიტუტი იყო. მიიყვანა და თავიც მოიკვლია ეს მეტისმეტად დაუნდობელი ნაბიჯი გასტავდა და მან პირადად მე ძალზე დამწვეტა გული. თავს ნაწილობრივ იმით ვინებებ, რომ ბევრი დღევანდელი ნახევარმეფელი რადაცინარა მაცივ ჰგავს შუამარბს. მაგრამ ინგლისის სტადიონებზე უარესი სურათი ვინახეთ: ზოგიერთ თამაშში საერთოდ არ ჩანდნენ... გარემარბები! გავისჯეროთ, თუნდაც, საბჭოთა ნაკრების შეხვედრა პორტუგალიელებთან: ჩვენი გუნდი უმარცხენარმარბოდა თამაშობდა. სურბინანიოვო, რომელიც ვითომ მარცხენა გარემარბი იყო, ერთხელაც არ გამოჩენილა მარცხენა ფრთაზე — იგი მეთიხედფინალურ დასრულ დასრულდა სწორედ ინგლისის დავალებას — უკან, უურგში მოქმედებდა. ჩვენს მარცხენა ფლანგზე კი შემქნილი იყო ვაკუუმი, რომლის ამოვსებაზე არავინ ფიქრობდა.

ყოველივე ამან, ცხადია, დიდად შეაწავა სსრ კავშირის ნაკრების საიერიშო პორტუგალია და პორტუგალიელთა მცველებს საგრძობლად გაიოლა ცხოვრება. უგარემარბოდა თამაში ფრთხილდამყოფი არწივის ამო მოძალებას, ფახურს შეიძლება შეადაროს კაცმა.

2. მპარპობა სუსტი თამაში. ეს პირდაპირ საკვირველი იყო. ბევრ გუნდს მხოლოდდაძაბულოდ მეკარე და სწორედ მეკარე გამოჭრა ყელი. მაგალითები? ინგეთ: ბულგარელებმა ნაიდენოვის „წყალობით“ წააგეს მატჩი ბრაზილიელებთან; ბრაზილიელი მანგა ძალიან სუსტად იღგა პორტუგალიელებთან ორთაბრძოლაში, ხოლო მანამდე ეილმარი — უნგრელებთან. უნგრელებმა გულემ ორივე გოლი არწავა საბჭოთა ნაკრებს, ხოლო მანამდე სენტ-მიხაიმ ასეთივე „საჩუქარი“ მიართვა პორტუგალიელებს...

საკმარისი ხომ არ არის მსოფლიო ჩემპიონატში მოსაპარზე მეკარეთა რეპუტაციისთვის?

მეკარეები მეტისმეტად ხშირად ცდებოდნენ, მაგრამ არც ამასია საქმე. მათი მოქმედება საოცრად პრიმიტიულია და, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ძალზე შეუხვედრი იყო (მარტო მუცელზე ვარდნით ბურთის აღება რად ღირდა! სწორედ ამ უხერხულ და უღამაზო ხერხის გამო მეგრდიდან აერგლა პირდაპირ დარტყმული ბურთი პორტუგალიელთა მეკარე პერეირას და ბ. ჩარლტონმა იგი დაუყოვნებლივ გაგვანგა კარში). ცხადია, ეს საყვედური ყველაზე არ ითქმის. კარგი თამაშით ტნობრივოდ ნენ ბენქსი (ინგლისი), კარბასალე (მექსიკა), ტილოვსკი (გფრ) და, განსაკუთრებით, ჩვენი მეკარეები — იაშინი და კავასაშელი. ჩემი აზრით,

ამჟამად გაბერილია უცხოელი მეკარეების სახელი და ატორიტეტი. და უკვე საყვებით დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ საბჭოთა მეკარეების ბაზილი მთელს დედამიწაზე არ მოითხოვება. მარტო ქართული ფეხბურთის კარის ერთგული დარაჯების — დროსოვის, ტყეპუჩაგას, მარლანისა (რომ არაფერი ვთქვათ ახლა მოთამაშე მეკარეებზე) გახსენებას უყოყმანოდ მივყავდა დასკვნამდე: სად, უცხოეთის რომელ გუნდებში დგანან ამხელა მეკარეები! მერწმუნეთ, არც ერთში!

3. უსმობა. ამას კი, მართალი ვითხრობათ, ამ მოველოდი. არ მეგონა, რომ უხეში ძალა მთელ რიგ მატჩებში ასე გაუკეთხავად დათრგუნავდა ტექნიკას. და აი, აქ, ბუნებრივია, ალოვერდის ისევ მსაჯებთან გადავდივარ. უნდა გენახათ, რა გულცივად ხუჭავდა ფეხს ბრაზილიელებთან (ისინი ხომ თავდაპირველად ინგლისელების მოაგარ მეტოქედ მიაჩნდათ!) ბულგარელებისა და პორტუგალიელების აღვირახსნილ, დაუნდობელ გამოსდომებზე საქვეყნოდ ცნობილი მსაჯები — დასავლეთგერმანიელი ჩენჩერი და ინგლისელი მაკკეიბი (ისინი ცნობილი არიან სწორედ როგორც უხეშობის წინააღმდეგ მამაცურად და აქტიურად მებრძოლნი). საცლად პელებს პორტუგალიელებმა პირდაპირ შაფ დღე აყარეს — ფეხებზე ცვლები და ჩაქუჩები გამოიბეს და ცვლები და ურტყეს. სხვა დროს, სხვა სიტუაციაში მსაჯე ამის სანახევრო უხეშობაზე სასტყვეს პირიდან არ გამოიღებდა, ახლა კი...

აღმამოთვებელი სწორედ ეს იყო: მსაჯმა, უბრალოდ, სასიკვდილოდ გაიმეტა ბრაზილიელები და პორტუგალიელებიც (პელებს გუნდმა „მხარი აუბა“ მეტოქეს) და სფინქსის პოზა დაიჭირა იქნებ ამას თავისი შეგნული შემტეპტი ქონდა: ლეწვით ერთმანეთს, ერთი და მეორეც ინგლისის კონკურენტები ხართო. ვინ იცის, იქნებ... ასეა თუ ისე, ყოველივე ეს მასპინძელთა წიქვილზე ასხამდა წყალს.

და ისე მასწავლება ფეოლას სიტყვები, ლონდონის აეროდრომზე რომ გვიხარა 1 აგვისტოს:

— ჩვენ მხოლოდ ერთი გუნდი გვეთამაშა რაინდულად — უნგრეთის ნაკრები.

რახან ბრაზილიელებზე ჩამოვარდა სიტყვა, ვეცხვით; რომ მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონისა და ფეხბურთის დიდ რეფორმატორის მარცხი კანონზომიერ მოვლენად მერგენა, თუქცა, ასეთი რამ ყველასათვის მოულოდნელი იყო. ბრაზილიელთა კარბის უმოთაგენ მიზეზად გუნდის ხელმძღვანელთა კონსერვატიზმი მიმაჩნია: არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლებოდა ინგლისში ასეთი ლაქმობა ჩასვლა. ყველაფერის თავისი დრო აქვს და „ჰამთა სიადე“ არავის აპატებებს მის აბურად აგდებას, უმუღებელყოფას. ჯ. ხანტლამ, ბულიონი, ორლოდომ წელთა სიმძიმე არადა ჩააგდეს და მწარე მოკვეთილც იწვენიეს: ისინი, უკვე მოქმედი და სწორედ პორტუგალიისა და უნგრეთის თავდაპირველი „სლაომისტია“ პირისპირ ბრძოლაში. ალბერტი, მაგალითად, მინდვრის სრული ბატონ-პატრონი იყო ბრაზილიის ნაკრებთან შესანიშნავ მატჩში და არტისტულად აკეთებდა იმას, რასაც კი მოისურვებდა. ასევე „უმოწყალოდ“ გაუსწორდა ორგზის ჩემპიონთ პორტუგალიის ნაკრების ლიდერი — ეუსებიო.

ალბერტისა და ეუსებიოს — ამ ბრწყინვალე, დასწვილი, უაღრესად ემოციური სპორტსმენების გახსენებასთან დაკავშირებით ასეთი აზრი მსურს მოგასხენით: ფეხბურთს, გარდა წმინდა სპორტული ფუნქციისა, სხვა დანიშნულება აქვს — იგი სანახაობა და, ამდენად, მან ესთეტიკური ტკბობა, სია-

მოვება უნდა მიანიჭოს მაყურებელს. და ვინაიდან ფეხბურთის ფეხბურთელები თამაშობენ, ეს ღებულება მათაც ასევე ეხებათ. მართალია, ბევრი გუნდისადმი (მათ შორის, სსრ კავშირის ნაკრებისადმიც) ამჟამად საზოგადოებრივად სადღესობად აღიქმებიან და მათთვის ეს „ზედმეტი“ კატეგორიები (სილამაზე, არტისტიზმი, ემოციური ზეგავლენა), ასე ვთქვათ, ყუფუნების საგანია, მაგრამ ეს სულაც არ ამტკიცებს ჩვენი მოსაზრების მცდარობას. მსოფლიო ჩემპიონატის დასკვნით ეტაპში მოსაპარზე გუნდებში უნდა იყვნენ ლამაზად, კონტად, ბეჭინად მოთამაშე სპორტსმენები (ასეთად არასოდეს წარმოადგებება უტექნიკო ფეხბურთელი).

ყველაფერს რომ დავანებოთ თავი, ინგლისში მაყურებელი განსაკუთრებით სწორედ იმ გუნდს გულშემატკივრობდა, რომლისაიანიც მაციმალურ ენათეტიკურ ტკბობას იღებდა. იქნებ ამიტომაც მომეწონა პირადად მე უნგრეთის ბრწყინვალე ნაკრები ყველაზე მეტად! იქნებ, სწორედ ამ მოსაზრებთან გამომდინარე თქვეს „ფუტბოლის“ მოთაგარი რედაქტორის მოადგილემ ლ. ფილატოვმა და ცნობილმა მსაჯმა ნ. ლატინეშვამ: მესხი რომ აქ ყოფილიყო, ჩვენს გუნდს გაცილებით მეტი გულშემატკივარი გაუნდებოდა.

თორემ რა იყო: რომელ ემოციებსა და ესთეტიკურ შეიძლება ლაპარაკი, როცა გუნდში იყვნენ მალფევეი (მაპატროს ნ. მოროზოვმა), პარკუანი, აფონინი, კორნევი და ზოგიერთი სხვა (საქმე ვირონია, ჩისლენკო და თითო-ორთა სხვა ვინმე ვერ უშველიდა). და პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ სსრ კავშირის ნაკრები სანდერლენდში პოპულარობით მიანიცდამაინც არ სარგებლობდა.

„უმელოს“ სტადიონზე პორტუგალიელებთან ძნელ მატჩში უაღრესად მასვლგობრივულად და დასწვილიად ითამაშა მეტრეველმა. გახუთებამაც და ხალხმაც უკვი სხვა ტონი და დამოკიდებულება გამოავლინეს. წერდნენ და ამბობდნენ: მეტრეველი ლამაზად თამაშობსო („ძლიერად“ — ასეთ შემთხვევებში თავისთავად იგულისხმება „ლაშაზად“ და „სუსტად“ შეუთავსებელი ცნებებია). საბჭოთა გუნდში კიდევ ყოფილანო მაღალი კლასის ფეხბურთელები. (არ შემიძლია აქვე არ აღვნიშნო, რომ იმავე მეტრეველმა პირდაპირ სამარცხინოდ — უწმოდ და უნათოდ ითამაშა სანდერლენდში ჩილის ნაკრებთან).

როგორც ცნობილია, სსრ კავშირის ნაკრებმა ჩემპიონატში IV ადგილი დაიკავა. ეს, უდავოდ, შესანიშნავი წარმატებაა, რაც, პირველ ყოვლისა, დაცვას, ნახევარდაცვასა და მეკარეების კარგმა თამაშმა განაპირობა. მაგრამ ამ მიღწევამ თვითონ არ უნდა დაგვასუჭინოს იმ ფაქტორებზე, რომლებმაც, ასე თუ ისე, ხელი შეუწყო ჩვენი გუნდის აგრეთვე და საბჭოთა ადგილზე გასვლას და იმ უადრესად სერიოზულ ხარვეზებზე, რომლებიც კვლავაც ახასიათებს მის თამაშს (ზოგიერთი შურნალისებრი და სპეციალისტი უკვე „თვალდასუტული“ წერს და ძალიან საწყინი და გაუგებარია, როცა ქმელორნივით იცვლის სახეს: ინგლისში ერთს ამბობდა, აქ — მეორეს. ეს, ჩემი აზრით, ვერაფერი პატრიოტიზმა. პირიქით!).

ოდნავადაც არ მსურს დავამაბლო გუნდის უფროსი მწვრთნელის ნ. მოროზოვის არადაზიანური ჯაფა, მონდომება და შრომა, რაც მან ნაკრების მოზადებას შეაოლა. მაგრამ უნდა გითხრობათ: მოროზოვი ბედნიერ ვარსკვლავზე ყოფილა აბადადებული. ჩვენ, უბრალოდ, აღწერე დაგვიჯდა კოჭი. თორემ, შეიძლება გუნდმა, რომელსაც არც ერთი ცენტრალური თავდადმხმედი არ უგარდა და, ფაქტურად, მარც-

ხენა გარემარბი ურტყავდა და რეპრინრში საპრიზო ადგილი „დოქავო“? ჩვენი ბედი, რომ ჯერ საკმაოდ შეუღასყრელ ქვეყნუფში მოხვდით, მერე კი უნგრეთში მხოლოდ შესვენების შემდეგ გამოფხიზლდნენ საღათს ძილიდან და თანაც, რაკოშიმ, იგრთაბის ამ ერთ-ერთმა მაღალტექნიკურმა ფეხბურთელმა, ხუთიოდ მეტრიდან ჩვენი ცარიელი კარის გასწვრივ ჩამოწოდებულ ბურთს, უბრალოდ, ფეხს ააცლია! მაგრამ სპორტი ბრძოლა და ჩვენს ფეხბურთელებს ზოგიერთ სხვაზე უფრო მაგარი ნერვები აღმოჩნდა.

ყოველივე შემთქმულის შემდეგ ვიტყვი, რომ პირადად მე ძალიან გამაოცა სპორტის დამსახურებული ისტატის ნ. სტარსტინის პრესაში გამოთქმულმა მოსაზრებამ — თითქოს ჩვენს ნაკრებს უკეთესი ადგილის დაცვება შეეძლო. ნეტარ არიან მორწმუნენი!

ინგლისის ჩემპიონატმა ბევრი სხვა საინტერესო ტაქტიკური სიახლე გვიჩვენა და გუნდების არა ერთი ტაქტიკური ემპირიის მომწოდებელი გაგვხალა. მარტო ის რად ღირს, რომ პორტუგალიელებთან შეხვედრაში ინგლისელებმა უუსებთან — ამ უადრესად მიზანშეწონილი, ფეხებდა, მრავალფეროვანი და დაუდგარი დილსტატის მეურვეობა პირადად არავის დააკისრეს. და დღეა მოზამბიკელი ზანგი რაღაც ფიქილოლოგიური დილმის წინაშე და სანამ ყველაფერში ბოლომდე ვარტყა, მსაჯის საფინალო სასტყვეს გაიხალა.

შეუთ ალენსურე, სპორტის ბოლომდე მეთქი. მაგრამ ბრძოლა ხომ რაინდების ხვედრი უნდა იყოს. და რა სასიამოვნო იყო, როცა ბევრ მატჩში ნამდვილი ფაქვაცური, ჯინტლმენური სული სუფევდა რა დამაბეჭებ, მაგალითად, იმ ამაღლებებელ სურათს, როცა სიმონსმა მიელი მინდორი გაიჩინა, რათა ბ. ჩარლტონთან მისულიყო და მისმა ჩამორთმევით მიელოცა... პორტუგალიის კარში ამ ინგლისელი „დასაქოქი მანქანის“ მიერ გატანილი მეორე გოლი. ან იმას, მატჩის შემდეგ თვალცრემლიანად ეუსებოდა ბენქსი რომ გადმოვინა... ან იმას, იაშინმა თავის კარში 11-მეტრანი დარტყმით გატანილი გოლი რომ მიულოცა ეუსებიოს... წერილის ბოლოს. ჟურნალისტთა ტრადიციული შეგითხვა მინდა მივეცე... საკუთარ თავს:

— დასახელებ მსოფლიოს თქვენი ნაკრები.

აი, ჩემი ნაკრები: კავასაშელი (სსრ კავშირი); კამოსტა (უნგრეთი); შულცი (გფრ); შნელინგერი (გფრ); ბეკნაბური (გფრ); მესეი (უნგრეთი); კოლუნა (პორტუგალია); ბენე (ურუგვაი); ბ. ჩარლტონი (ინგლისი); ეუსებიო (პორტუგალია); ბოლი (ინგლისი). ეს „მომხალა“ ფეხბურთელი, ჩვენი აზრით, მარცხენა ფლანგზე აჯობებდა ყველას.

— კი, მაგრამ, პელე? — იკითხავთ თქვენ

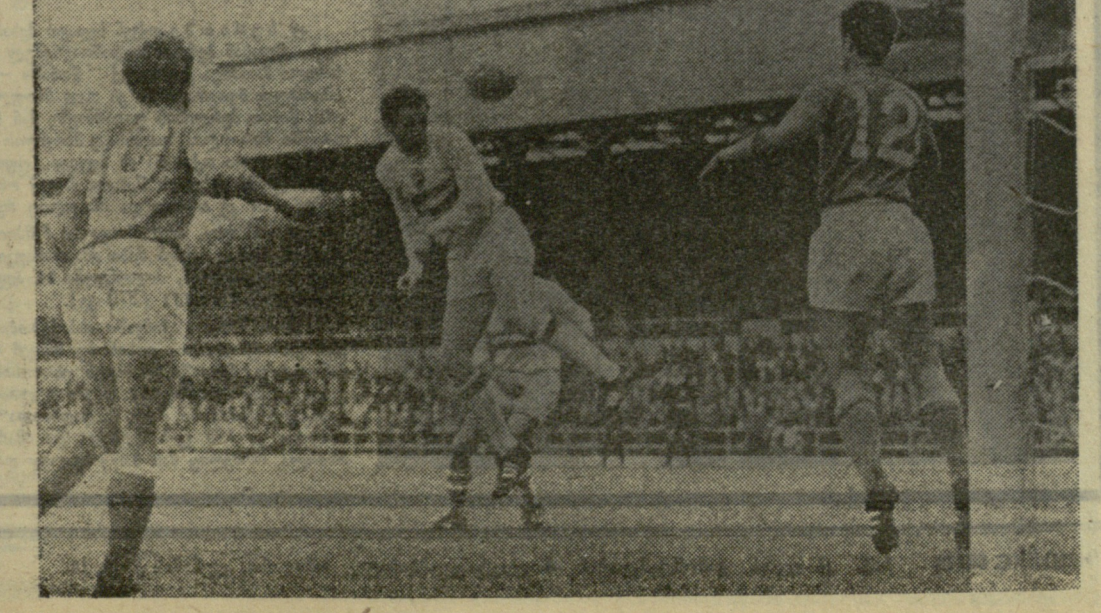
პელე ჩემთვის ურყევად რჩება ფეხბურთის მეფედ. მაგრამ ეს ნაკრები ხომ ინგლისის ჩემპიონატის მიხედვითაა შედგენილი: პელეს კი ამ ჩემპიონატში თამაშის საშუალება არ მისცეს...

მ. კაპაბაძე.
(ჩვენი სპეც. კორ.)

სანდერლენდი — ლონდონი — თბილისი.

ს უ რ ა თ ზ ე: სსრ კავშირისა და უნგრეთის ნაკრები გუნდების შეხვედრის მომენტია. უნგრელთა ცენტრალური თავდადმხმედი ალბერტი დავური დარტყმით ზანვის ბურთს მეტოქის კარსკენ. მას გულდაუფლდარაჯობენ დანილოვი (№ 10) და ვორონიჩი (№ 12).

ფოტო მ. ზარგარიანისა.
(ჩვენი სპეც. კორ.)

დიდი საერთაშორისო ტურნირი მოსკოვში

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 50 წლისათვის აღსანიშნავად მოსკოვში გაიხსნა გამართებადი დიდი საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირი, რომელშიც თანამედროვეობის მხოლოდ უძლიერესი დიდოსტატები ითამაშებენ.

მ. გავალოვიჩის ბეაქაჯვება

ქ. იმპერიაში (იტალია) დამთავრდა ყოველწლიური საჭადრაკო ფესტივალი, შეიძინებდა შვიცარიული სისტემით მიმდინარეობდა. ადგილი დაიკავა დიდოსტატმა მ. გავალოვიჩმა (იუგოსლავია). რომელმაც 9 შემაჯობებელი 7 ქულა მოაგროვა. გამარჯვებულს ნახევარი ქულით ჩამორჩნენ დიდოსტატი დ. ჩირიჩი და ოსტატი ა. ნიკოლიჩი (ორივე — იუგოსლავია).

ყოველი მხრიდან

პირ ნორუპი გაიხვიათაგული პარისის შესახებ

ერთეტიციტი კვირა მეხვიდომი ყველა გუნდის ექიმმა სპორტსმენებზე მალაღობით გაიხვიათაგული პარისის ზემოქმედების შესწავლას დაუთმო. განსაკუთრებით არაერთი დამკვიდრებული, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ დანიელ პერ ნორუპს. ეს 22 წლის კომუნისტური ქაბუჯი საგზატიცილო ვილორბოლაში მონაწილეობდა. რამდენიმე კილომეტრი რომ გაიარა, თავი ცუდად იგრძნო. თავდაპირველად უნდოდა სულ დაეტოვებინა დისტანცია, მერე გადაწყვიტა გუნდისათვის არ ელაღატა, მაგრამ მე-19 კილომეტრზე უკიდრად გაფითრდა და გელორბოლიდან გადავიდა. იქიშმა დასკვნა, რომ ეს უიციარი გულის წასვლა ჟანგბადის უკმარობამ გამოიწვია. კიდევ კარგი, გზატიცილის გასწვრივ ჟანგბადის ბალიშებით შეიარაღებული ექიმები იყვნენ ჩამწყვიტებული. ნორუპი სწრაფად მოვიდა გონს. დანიამი რომ დაბრუნდა, მან საკმაოდ საინტერესო განცხადება გააკეთა მექსიკის ოლიმპიური თამაშებისთვის აკლიმატიზაციის თაობაზე:

სასპარეზოდ. მე ეს არ გამოთვალისწინებია, უფრო ზუსტად, სათანადო მნიშვნელობა არ მივიანჩი. ყველა ჩემი ამხანაგი და კოლეგა სამი კვირით ადრე ჩავიდა მეხვიდომი. მე უფრო გვიან გაემგზავრა და ის, შედეგით: მხოლოდ მე გამიჭირდა და უკუანგბადოდ, მხოლოდ მე მივატოვე დისტანცია. აქედან ვსკვნი: სპორტსმენებმა განსაკუთრებული დრო უნდა დაუთმონ აკლიმატიზაციას, უნდა შეეჩვიონ იმ პირობებს, რომელშიც გამოსვლა მოუხდებათ. დარწმუნებული ვარ, მაშინ მეხვიდომი არც დაშავდება ვინმე, არც რაიმე გაუგებრობა მოხდება.

სოტაოდეი „სასვული“
განთქმული დასავლეთიგერმანული ფეხბურთელი მ. პალერი, რომელიც ინგლისის ჩემპიონატში გერმანიის ნაკრებში გამოდიოდა, უკვე კარგა ხანია თამაშობს ცნობილ იტალიურ კლუბში — „ბოლონიში“. რაც ღონისძიებიდან დაბრუნდა, პალერი მითხოვნილებამ განსაკუთრებით იმტა. დასავლეთიგერმანული კლუბები, რომელთაც ადრე არ შეეძლოთ ამ ფეხბურთის ვარსკლავისათვის იმდენი ფული გადაეხადათ, რამდენსაც „ბოლონიის“ ხელმძღვანელები უხდიდნენ, უკუარდ საოცრად ხელგაშლილები გახდნენ.

მას შემდეგ, რაც კლუბმა „ფა კიონაში“ პალერს გუნდის ძირითად შემადგენლობაში გამოსვლა შესთავაზა და საკმაოდ მოზრდილ თანასაკ დაპირდა, დასავლეთიგერმანული ფეხბურთელი დათანხმდა მის წინადადებას. „მე რაც უნდა იყოს, პარტიოტი ვარ, —

უთხრა მან ჟურნალისტებს. — და ამიტომ ვფრთხილ ვარ ჩემთვის გაცილებით უფრო სასიამოვნოა, ვიდრე უცხოეთში“. თუქცა ესეც კია, რომ პალერიმა მამინევი დაქვია თავისი უიციარი გადაწყვეტილების ნამდვილი მიზეზი:

„და, საერთოდ, მეუო ხეტიალი. რაც „ბოლონიში“ ვარ, 20-ბინიანი სახლი შევიძინე და ვილაჯ ვიყიდე. კიოლნი ჩემი შემოსავალი საგრძნობლად გაიზარდება მინდა ესოდენ სასულიეროქმული კონომიური სასწაულის მკირიოდენი ნაწილი მაინც ვიკიდო ხელთ. დარწმუნებული ვარ, ჩემთვის ეს გაცილებით ათლი იქნება, ვიდრე ასობით ათასი სხვა ჩემი თანამემამულისთვის“.

ანაოლისის ტრაგედია

ცენტრალური ბრაზილიის ქალაქი ანაოლისის გლოვას მოუხვას. სახლები შაქითაა მოსილი. ხალხი მხოლოდ მუქ ტანსაცმელში გამოწყობილი დადის. საქმი ის განხლავთ, რომ ამ დღეებში ქალაქთან ახლოს დაიღუპა თითქმის მთელი ფეხბურთის გუნდი.

ყველაფერი მოულოდნელად მოხდა. ანაოლისის ფეხბურთელები ჩახსდნენ ავტობუსში. რომელსაც ისინი უახლოეს ქალაქში უნდა ჩავყვანა. იქ ტარდებოდა შეხვედრა ადგილობრივ ნაკრებთან. ფეხბურთელები ჩქარობდნენ და მძლოლი რაც ძალი და ღონე ჰქონდა მივიყვებოდა მანქანას. ერთ-ერთ გზაჯვარედინზე ავტობუსი ხეს შეასკდა და გადაბრუნდა. სანიტრები რომ მივიდნენ, 10 კაცი უკვე მკვდარი იყო. ბევრი ფეხბურთელი მძიმედ დაშავებული მიიყვანეს საავადმყოფოში.

„ჩვენი საუკეთესო სპორტსმენების დაღუპვა ანაოლისის ჩემპიონატი ტრაგედიაა“. — განაცხადა ფეხბურთის საქალაქო ფიდერაციის პრეზიდენტმა.

გუდაპაზონი. თანამედროვე ხუთკილოში მომავალი მსოფლიო ჩემპიონატის ერთ-ერთი ფავორიტი — უნგრელები მეტბურნს გაფრანდნენ. გუბლის შემადგენლობაში არიან ა. ბალცო, ი. მონა, ფ. ტიორიოკი და სათადარიგო ი. მოცარი. ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ტიორიოკმა განაცხადა, რომ შესანიშნავი ფორმაშია და დიდი იმედები აქვს ავსტრალიაში მსოფლიო ჩემპიონატისა.

პრადა. იუგოსლავიელმა სპორტსმენმა, 24 წლის ვ. ცვეტკოვიჩმა, რომელიც 16 მისს ფეხბურთელებს გზას უჩვენებდა ტურნეში ვერბოს ქვეყნებში, გაიარა პლუსში. მისი განმავლობაში მან 7.500 კილომეტრი დაფარა.

ლონდონი. 27 წლის ინგლისელმა ა. ფილიპსმა 5 საათში, 12 წუთსა და 39,8 წამში დაფარა 80 კილომეტრზე მეტი „ყველაზე გრძელ რბენაში“ 50 მილზე — ეს მსოფლიოს ახალი არაოფიციალური მიღწევაა. ფილიპსმა 8 წუთითა და 27,2 წამით გააუმჯობესა აღრიხდელი (1957 წ.) საუკეთესო შედეგი.

ფეხბურთი

„პენიაროლი“ — უძლიერესი კლუბი

მადრიდში 27 ოქტომბერი. გუშინ აქ გამართა საპასუხო მატჩი საკონტინენტთაშორისო თასზე ადგილობრივ „რეალსა“ და ურუგვაის „პენიაროლს“ შორის.

უმაღლესა საკლუბო პრიზისთვის მებრძოლთა პირველი მატჩი მონტევიდეოში, როგორც ცნობილია, მოგებული ჰქონდა „პენიაროლს“ — 2:0. მადრიდელებმა ვერ შეძლეს რეკამის აღება საკლუბო სტადიონზე და მარცხი განიცადეს ზუსტად იმავე ანგარიშით — 0:2.

ანგარიში 1:0-ე წუთზე 11 მეტრიანი საგარიშო დარტყმით გახსნა რიჩამ, ხოლო 37-ე წუთზე ურუგვაელთა ცენტრალურმა თავდამსხმელმა სპენსერმა „რეალს“ კარში ბრწყინვალედ გაიტანა მეორე გოლი.

ამრიგად საკონტინენტთაშორისო თასი მოიპოვა ურუგვაის „პენიაროლმა“, რომელიც მისი მფლობელი ერთხელ უკვე იყო — 1961 წელს.

ბავრობათა თასზე

კლოდინის სტადიონზე შეჯამებული მატჩი ბავრობათა თასზე ადგილობრივ „სპარტაკსა“ და ბორტუგალიის განთქმულ კლუბ „ბენფიკას“ შორის.

— თავდაპირველად დაწინაურდა „ბენფიკა“ (ბურთი გაიტანა იუსეზიმიშ). მაგრამ მასპინძლებმა შეძლეს აეცდინათ მარცხი — 1:1.

მოკლელ

ციურიში. ამოწურა მეხვიდომი ოლიმპიურ საფეხბურთო ტურნირში განაცხადების შეტანის ვადა: ფილა-ს აღმოსკომისა და ოლიმპიადის საერთაშორისო კომიტეტის ხელთა 66 ოლიმპიური ნაკრების განაცხადი.

პრადა. დაწყო დიდი შეჯიბრება ფეხბურთელ ქალებს შორის. ამ შეჯიბრებაში, რომელსაც აწყობს ახალგაზრდული გზეუთი „მოდლი სვეტი“, ჩაება ქალთა 26 კოლექტივი.

რედაქტორი მ. პაპაბაძე.

საპარტეზლოს ფიციპური კულტურის ინსტიტუტის დასწრეხეალი და საღამოს დასწრეხეაბის სწავლების ფაკულტეტის დეკანატი ახსადებს:

ა. წ. 10 ნოემბრიდან 1 დეკემბრამდე აკადემიური დავალიანების მქონე სტუდენტთა დასახმარებლად ინსტიტუტში ჩატარდება კონსულტაციები შემდეგი ცხრილის მიხედვით:

ორშაბათი. მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლები, მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფია, ფიზიოლოგია, ანატომია.

სამშაბათი. მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლები, პოლიტიკონომია, ფიზიოლოგია, ანატომია, ფიზიკური აღზრდის თეორია.

ოთხშაბათი. მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფია, სუთშაბათი. მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლები, ანატომია.

პარასამპი. მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფია, ეთიკური აღზრდის თეორია.

შაბათი. მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფია, პოლიტიკონომია, ფიზიოლოგია.

კონსულტაციები დასწყისი 17 საათზე.

ამვე დღეებში სპეციალური ცხრილის მიხედვით იწარმოებს გამოცდები ზამთრისა (მომავალი) და ზაფხულის (დავლიანება) სახესიო საგნებში.

სტუდენტები, რომლებიც ზაფხულის სახესიო დავალიანებას 13 დეკემბრამდე არ დაფარავენ, ზამთრის საგმიოცდო სესიებზე არ დაიშვებიან.

ზამთრის სესიები დაუსწრებელი ფაქტორების ყველა კუბრის სტუდენტთათვის დაიწყება 1967 წლის 4 იანვარს.

დასწრეხეალი და საღამოს დასწრეხეაბის სწავლების ფაკულტეტის დეკანატი.

მასაჟი, დამაჯიბი...

მესამე, დამატებითი მატჩის ჩატარება გახდა საჭირო გერმანიის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშებაში პოლონეთის ქალაქ ზაბუჟის „გურნიკსა“ და ბერლინის „ფორვერტსს“ შორის. იგი გაიმართა ნეიტრალურ სტადიონზე, ბუდაპეშტში.

გამარჯვებუ ბოლონიელებმა — 3:1. მერვედღიანოლი ისინი ბულგარეთის ჩემპიონ „ჩერკიწო ზნამპისთან“ (ცსკა) ითამაშებენ.

ნვლისის ფეხბურთელები

ცხოველებით გამაღვიან გერმანიის ჩემპიონატის თამაშებისთვის. ჩრდილოეთ ირლანდიასთან მოგების (2:0) შემდეგ მსოფლიო ჩემპიონები შესარჩევი გჯიფის ლიდერები გახდნენ, მაგრამ წინა მეტად პრივილეგიული მატჩი მოტლანდიელებთან.

ბენქსთან („ლისტერ სიტი“) ერთად ემზადება მეორე მკარე ბონიტი („ჩელსი“). დაციბით ხაზები, მწვრთნელის აზრით, უცვლელი უნდა დარჩეს. აქ გამოვლინ იქვნი

„ფოლემპი“

„ფოლემპი“, უილსონი („აიგრტონი“), სტილის („მანჩესტერ იუნაიტედი“), ჯ. ჩარლტონი („ლოდს იუნაიტედი“), მური („ვესტ ჰემ იუნაიტედი“), ბ. ჩარლტონი („მანჩესტერ იუნაიტედი“), პიტერსი („აიგრტ ჰემ იუნაიტედი“).

თავდასხმაში ა. რამსეის განზრახული აქვს ახალი ძალები გამოეყენება. ბოლის („აიგრტონი“), ჰუესტის („ვესტ ჰემ იუნაიტედი“), პა-

ნეტისა („ლივერპული“) და გრივისის („ტოტენჰემ ჰოტსპური“) გარდა ემზადებიან საისონსი და ბირნსი (ორივე — „ჩელსი“).

კ. რამსეი ემზადება

ქალოსნური მარინდიანება

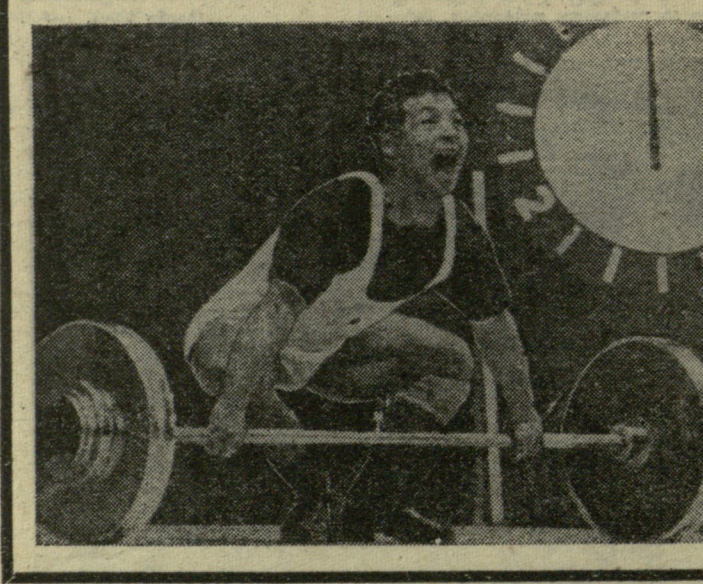
მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში მიმდინარეობს ძალისხნთა ტურნირები. სპორტსმენები უტევიზ მსოფლიო რეკორდებს და ცდილობენ ამ შეჯიბრებებში აჩვენონ ის შედეგები, რასაც ამას წინათ დამთავრებულ მსოფლიო ჩემპიონატში იერ მიადწვიეს.

ალო წონაში, რომელმაც მსოფლიოს ახალი რეკორდი დაამყარა აქიმვანში — 153 კგ. ეს შედეგი ნახევარი კილოგრამით აღმატება მისსავე ამასწინანდელ მიღწევას. სამქიდეში აგრიკელმა 437,5 კგ დააგროვა. II ადგილზე გვიდა მსოფლიო ჩემპიონი მსუბუქ წონაში, საბჭოთა ძალისხანი ე. კატურა — 430 კგ. მსუბუქ წონაში ყველა ჩამოიტო-

ვა მოსკოველმა ნ. ნავაიციემა — 395 კგ, სამულო წონაში ტოლი არ ჰყავდა საბჭოთა სპორტსმენს ს. შარიპოვს — 452,5 კგ.

მომეკ წონის ათლეტთა შორის ვეიარჯვა მსოფლიო ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორმა რ. ბენდარსკიმ (აშშ) — 522,5 კგ. II ადგილზეა მოსკოველი ვ. პოლიაკოვი — 480 კგ.

ცნობილი იაბონელი ძალისხანი ბ. ოუტი ბერლინის მსოფლიო ჩემპიონატის დიკარნაჯზე არ გამოსულა, მაგრამ ქალაქ ონტაროში ბრწყინვალედ იასპარეზა. ოუტი შედეგი ატაცში — 142,5 კგ — მსოფლიოს ახალი რეკორდია ქვესაშუალო წონაში და მისსავე წინანდელ მიღწევას 1 კილოგრამით აღემატება.

ჩეპიონი და რეკორდსმენი

ამ სურათზე თქვენ ხედავთ შესანიშნავ იაბონელ ძალისხანს იოსინობუ ში-აქეს. ახლანან ბერლინში დამთავრებულ მსოფლიო ჩემპიონატში მან უძლიერესის სახელი მოიპოვა ქვესუბუქ წონაში — 387,5 კგ (110 + 125 + 152,5). მიაკვს სპორტულ ბიოგრაფიაში ეს უკვე მსოფლიო ჩემპიონის ოქროს მფხუთ მელალია. ამას წინათ, ბერლინის ფიცარნაჯზე მან მსოფლიოს რეკორდიც გაიმეორა აკვარში. ატაცში, მართალია, თავისსავე მსოფლიო რეკორდს 1,5 კგ-ით გადააჭარბა, მაგრამ აწინაზე უარი თქვა და ეს შედეგი ოფიციალურ კეორდად არ დამტკიცდება. სამშობლოში ჩასვლის შემდეგ ქალაქ ონტაროში გამართულ შეჯიბრებებში იოსინობუმ 124 კგ აიტაცა და მსოფლიო რეკორდიც დაამყარა.

აღსანიშნავია, რომ მსოფლიო ჩემპიონატზე ქვესუბუქ წონაში ი. ში-აქეს მეტოქეთა შორის იყვნენ მისი ძმა იოსიუკი და პოლონელი ათლეტი ვ. ნოვაკი. როგორც ცნობილია, პოლონელმა II ადგილი დაიკავა (382,5 კგ), ხოლო იოსინობუმს ძმამ — III (370 კგ).

სხვათა შორის, აქიმვანში ასპარეზობისას სასაცილო ამბავი მოხდა: მსაჯებმა ვერ გამოავსადეს — იოსინობუ მიაკვმ 115 კგ ვერ დაძლიაო, მერე შეცდომა გაასწორეს და ბოდიში მოიხადეს: ეს იოსინობუ კი არა, იოსიუკი იყოო (ისინი ძალიან გვანან ერთმანეთს). ძმები გულიანად ხარხარებდნენ, თუქცა, მსოფლიოს მომავალი ჩემპიონი მალე „დაიბნება“. — მან, მართლაც, ვერ აჭიმა 115 კგ. იოსიუკი კი 125 კგ-ს შეეჭიდა და იმარჯვა კიდევ. იოსინობუს გლოდა მძიმე ბრძოლა, რომელიც მან ბრწყინვალედ დაავიწყებინა.

დასწრეხეალი და საღამოს დასწრეხეაბის სწავლების ფაკულტეტის დეკანატი.

თხილის სკოლა
სამგზო. სპორტის სასახლე. 29-31 ოქტომბერი. სსრ კავშირის პირადი პირველობის ფინალური ტურნირი. დასაწყისი: 29 და 30 ოქტომბერს 11 ს. და 18 ს., 31-ში — 17 ს.